

Grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland 2020-2023

Bilag 1 – Statusnotat april 2022

08-04-2022
Sags nr. 2020 - 12903
Akt. id. 16096425

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 66 66
E-mail: iian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Indstilling til styregruppen

- Status på initiativ nr. 1-10 og 16.
 - Det indstilles, at styregruppen godkender statusnotatet.

Baggrund

Naalakkersuisut og den danske regering blev i oktober 2019 enige om i fællesskab at styrke samarbejdet om indsatsen for udsatte børn og unge i Grønland. Arbejdet har resulteret i 16 målrettede initiativer, som til sammen kan være med til at forbedre forholdene for udsatte børn og unge i Grønland.

De anbefalede løsninger skal samlet set:

- Opprioritere den tidlige indsats og forebyggelse, så tegn på mistrosvsel, omsorgssvigt og overgreb forebygges og opdages så tidligt som muligt.
- Styrke den kommunale sagsbehandling markant på børne- og ungeområdet, så myndighederne kan handle på en underretning langt hurtigere end i dag.
- Udvide behandlingstilbuddene, så flere udsatte børn og unge får den hjælp, de har brug for både i byer og bygder.
- Øge retssikkerheden for børn og unge, som har været ofre for seksuelle overgreb.

Den danske regering, Naalakkersuisut, Inatsisartuts Familie- og Sundhedsudvalg samt de grønlandske kommuner orienteres halvårligt om status for arbejdet efter afholdelse af styregruppemøde.

Overordnet status

Naalakkersuisut har ansvaret for implementering af initiativ 1-10 samt initiativ 16. Justitsministeriet har ansvaret for implementering af initiativ 11-15. Status for initiativ 11-15 fremgår af bilag 2.

På nuværende tidspunkt følger størstedelen af initiativerne den forventede fremdrift. Initiativ 1 omhandlende *styrkelse af forældrekompetencer med fokus på særligt udsatte familier*, og initiativ 8 omhandlende *forsøg med etablering af væresteder for børn* oplever dog udfordringer med arbejdet i kommunerne. Ved initiativ 1 skyldes udfordringerne primært, at det på nuværende tidspunkt er uklart hvor mange steder det allerede eksisterende MANU, som initiativet har til formål at bygge videre på, kører i kommunerne. Det prioriteres derfor at få skabt et overblik over samtlige opgaver i MANU og Tidlig Indsats. Dette vedrører både arbejdet i initiativet, samt den generelle drift. Ved initiativ 8 skyldes udfordringerne primært, at værestederne fortsat ikke anvendes som tiltænkt. I nogle tilfælde bliver de slet ikke brugt. Erfaringen hidtil peger på, at børnene undgår værestederne, når de ikke kan være der anonymt. Hertil kan der sås tvivl om, hvorvidt børnene har ordentligt kendskab til værestederne. Disse udfordringer søges løst gennem forskellige tiltag. Eksempelvis gøres det muligt at anvende værestederne anonymt, samt fortsat at øge promovningen af værestederne for at sikre, at både børn og voksne har kendskab til børneværestederne i de respektive byer.

I Grønland var Covid-19 situationen i starten af året alvorlig. Det betød, at der blev genindført visse restriktioner så som forsamlingsforbud. Samtidig blev nogle medarbejdere i Selvstyret pålagt at lave smitteopsporing. Det gjorde sig blandt andet gældende for medarbejderne i Paarisa, hvor flere projektansatte i forbindelse med initiativerne er forankret. Samlet set har Covid-19 situationen påvirket visse aktiviteter i nogle af initiativerne, dog ikke i et omfang af betydning for den samlede tidsplan.

Departementet for Børn Unge og Familier og Socialstyrelsen (GRL) afholder løbende bilaterale koordinationsmøder med alle kommuner, hvilket giver mulighed for at drøfte fremdriften af de igangsatte initiativer.

Status for alle initiativer

Grøn betyder, at der er den forventede fremdrift i initiativet, og at der ikke er grund til bekymring. Initiativet kan godt have farven grøn, selvom der har været mindre forsinkelser. **Gul** betyder, at der er plads til forbedringer i arbejdet, at arbejdet er forsinket og/eller at det er nødvendigt at være opmærksom på, at der er fremdrift. **Rød**

betyder bekymring for projektet - særligt i forhold til planlægning, hvordan forventede aktiviteter løses og hvorvidt initiativet vil være implementeret efter planen ved udgangen af 2023.

Status november 2021	Status april 2022	Status
Spør 1 (nr. 1-4): Styrket tidlig indsats og forebyggelse		
1	1	<p>Styrkelse af forældrekompetencer med fokus på særligt udsatte familier</p> <p>Grundet COVID-19 har medarbejderne været pålagt at udføre smitteopsporing, hvilket har medført forsinkelser.</p> <p>Det prioriteres pt. at skabe overblik over samtlige opgaver i MANU.</p> <p>Vejledningsmateriale til MANU målrettet 5-6-årige er endeligt oversat. Udfordringer med oversættelsen har forsinket processen. Det forventes klar til implementering i foråret.</p> <p>To kommuner har gjort brug af midler til intensiv støtteperson på Tidlig Indsats/MANU-området og har rekrutteret medarbejdere.</p>
2	2	<p>Styrket tværfagligt samarbejde mellem de kommunale sagsbehandlere og sundhedsplejersker /jordemødre</p> <p>Teamet er fuldtalligt og er i gang med at etablere kontakt til Tidlig Indsats grupperne i forskellige byer.</p> <p>Evalueringen af Tidlig Indsats programmet, udarbejdet af Center for Folkesundhed (GRL), klargøres til publicering.</p> <p>Opstartsseminar for Tidlig Indsats grupperne afholdes i september, og har bl.a. til formål at behovsafdække og udvikle forskellige aktiviteter.</p>
3	3	<p>Opkvalificering og kompetenceudvikling af dagtilbudspersonalet</p> <p>Rejseholdet har udarbejdet en implementeringsplan for opkvalificering i de første tre kommuner. De er i dialog med de sidste to om datoer for implementering.</p> <p>Grundet COVID-19 situationen i januar og februar blev implementeringens start rykket til start marts.</p>
4	4	<p>Styrkede rammer for det frivillige sociale sektor i Grønland</p> <p>Koordineringsenheden er i tæt dialog med fonde der arbejder i Grønland og Center for Frivilligt Socialt Arbejde (DK).</p> <p>Grundet COVID-19 er seminaret med fokus på samarbejde mellem kommunerne, NGO/CSO'er, Selvstyret, erhvervsliv og fonde udsat til april 2022. Efter seminaret afholdes en workshop i Nuuk for civilsamfundsorganisationer.</p> <p>Koordineringsenheden har etableret en ekspertgruppe bestående af repræsentanter fra forskellige NGO/CSO'er,</p>

			Frivilligkampagnen forventes klar i april, og lanceres på KNR (TV og radio), sociale medier og plakater i byer og bygder. Hjemmesiden forventes klar til lancering i april.
Spor 2 (nr. 5-7): Styrket kommunal sagsbehandling på børne- og ungeområdet			
Status novemb er 2021	Status april 2022		Status
5	5	Nedbringelse af ubehandlede børne- og ungesager	<p>Sagsbehandlingshjælpen er afsluttet i alle kommuner på nær Kommune Qeqertalik, hvor der efter kommunens eget ønske, arbejdes på at rekruttere grønlandske sagsbehandlere.</p> <p>I forbindelse med aftalen om bloktilskud til kommunerne¹ for 2022, er det besluttet at samtænke runde 1 og 2 af sagsbehandlingshjælpen. Derfor er Kommune Qeqertalik og Socialstyrelsen i gang med at lave en sammenhængende rekrutterings- samt sagsbehandlingsplan.</p> <p>Kommune Qeqertalik har ikke anmodet om hjælp til familiebehandling, hvorfor der er ikke afsat midler til det i budgettet.</p>
6	6	Understøttelse af den kommunale sagsbehandling	<p>Det primære fokus i 2022 er implementeringen af ESDH-systemet. Implementeringen begyndte i marts måned i Qeqqata Kommunia.</p> <p>Der arbejdes forsat med opkvalificering af medarbejdere og ledere ude i kommunerne samt opdatering af materiale.</p> <p>Implementeringen i hver kommune påbegyndes med en uges kursus i forandringsledelse, dernæst to ugers undervisning og til sidst tager to medarbejdere fra Socialstyrelsens task force ud til hver by, for at sidemandsoplære i to uger.</p> <p>6 måneder efter implementeringen følges der op på hver kommune, og i den mellemliggende periode afholdes månedlige online statusopdateringer. Herefter skræddersyes en opfølgning med hver kommune.</p> <p>Eksisterende skabeloner er blevet kvalitetsikret og nye er udarbejdet, hvilket skal sikre at alle kommuner anvender fælles sagsbehandlingsprocedurer.</p> <p>Der etableres et todelt netværks- og erfaringsforum med et bruger- og ledernetværk. Brugernetværket opstartes i april.</p>

¹ Bloktilskudsaftalen er mellem Naalakkersuisut og de grønlandske kommuner hvor, kommunerne modtager 5 mio. kr. årligt i perioden 2022 – 2024 til styrkelse af kommunernes egen indsats på børneområdet, herunder sagsbehandlingshjælp.

7	7	Tilpasning af kurser og etablering af kursusportal	<p>En ny projektkonsulent er ansat, og stillingen er forlænget til 31/12-22 gennem Socialstyrelsens (GRL) egne midler.</p> <p>I samarbejde med Socialpædagogisk Seminarium (PI/SPS) gennemførte 17 ud af 24 kursister i november/december 2021 to realkompetencevurderingsforløb (RKV-forløb).</p> <p>I samarbejde med Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke samt Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender er der oprettet en ny et-årig merituddannelse for Socialhjælpere med start i 2022 på PI/SPS.</p> <p>Der er foretaget en kortlægning af eksisterende opkvalificerings- og kompetenceudviklingsmuligheder i Socialstyrelsen. Kortlægningen er delt med kommunerne.</p>
Spør 3 (nr. 8-10): Flere tilbud til udsatte børn og unge			
Status novemb er 2021	Status april 2022		Status
8	8	Forsøg med etablering af væresteder til børn	<p>Trods øget promovring af værestederne, er det fortsat en udfordring at få børn og unge til at gøre brug af dem. De væresteder hvor der hyppigst er besøgene, skyldes det primært anbringelser af socialvagten. Nogle væresteder er pt. ikke i brug.</p> <p>For at øge brugen af værestederne, er det bl.a. besluttet at medarbejderne på værestederne fremover skal vurdere om det er nødvendigt at underrette om børnene. De besøgende bliver fortsat registreret, men med et anonymiseret registreringsskema. Derudover er der fortsat fokus på promovring af værestederne.</p> <p>Der er hos nogle af værestederne sket en positiv udvikling, hvor medarbejdere i stigende grad overtager ejerskabet af værestederne. Det resulterer i at Socialstyrelsen kun skal stå til rådighed og støtte ved behov.</p>
9	9	Familiecentrenes indsats skal målrettes udsatte børn og unge og deres familier	<p>VIVEs analyse af familiecentre er udarbejdet, og der forventes udgivelse i medio/slut april.</p> <p>VIVEs anbefalinger indgår i den næste nationale workshop, som afholdes i Sisimiut i uge 22.</p> <p>Efter workshoppen udarbejdes en opsamlingsrapport, som skal danne grundlag for det videre arbejde vedrørende den fælles faglige profil og ensretning for familiecentrenes arbejde, samt Departementet for Børn, Unge og Familiers arbejde med bekendtgørelsen.</p>

			<p>Departementet for Børn, Unge og Familier har udskudt bekendtgørelsen til første halvdel af 2023.</p> <p>Alle familiecentre/huse er i gang med at etablere egne lokale ledernetværk, men har visse steder været udfordrede af COVID-19 samt udskiftning blandt lederne.</p>
10	10	Behandlingstilbud til udsatte børn og unge, som er ofre for seksuelle overgreb	<p>Børnerejseholdet færdiggjorde sidste år behandling i Qasigiannqut og Nuuk. Behandlingen i Tasiilaq afsluttes til sommer. I alt er der færdigbehandlet 45 børn i 2021 og start 2022.</p> <p>I år startede børnerejseholdet behandling i Sisimiut og Upernavik og vil i april starte op i Nanortalik.</p> <p>Grundet udskiftning af to psykologer i børnerejseholdet, er opstarten i flere byer forsinket med 2-3 måneder, hvilket vil skubbe behandlingsforløbet i flere byer ind i foråret 2024. I så fald finansieres det af Socialstyrelsen (GRL).</p> <p>Børnerejseholdet havde opkvalificering med JanusCentret i december. Opkvalificeringen dækkede det behov som børnerejseholdet havde for denne type af opkvalificering.</p> <p>VIVE evaluerer det nuværende børnerejsehold fremfor det tidligere, og vil i den forbindelse bl.a. lave effektmåling af rejseholdets arbejde.</p> <p>Departementet for Børn, Unge og Familier er pt. i dialog med Departementet for Sundhed om tiltag, som kan bidrage til at fastholde og rekruttere flere psykologer i Grønland.</p>
Spor 4 (nr. 11-16): Styrket retssikkerhed for børn og unge, som har været ofre for seksuelle overgreb			
Status novemb er 2021	Status april 2022		Status
11-15	11-15		Se bilag 2.
16	16	Behandlingscenter til voksne personer med seksuel krænkende adfærd mod børn og unge under 18 år	<p>En ny projektleder er ansat og en psykoterapeut er ansat. Der skal rekrutteres endnu en psykolog/psykoterapeut til teamet i foråret.</p> <p>Behandlingen af klienter er påbegyndt. Indtil videre henvises de af kriminalforsorgen. Dog åbner behandlingstilbuddet officielt i slut april, hvor det vil være muligt for alle borgere at kontakte behandlingscenteret.</p>

			<p>Samarbejdsaftalen med Sexologisk Klinik (DK) er under færdiggørelse, dog er online supervision af psykologerne/psykoterapeuterne startet. Det første opkvalificeringsbesøg var planlagt i april, men er blevet udsat grundet tidsmæssige udfordringer hos Sexologisk Klinik.</p> <p>Samarbejdet med kriminalforsorgen er i gang, og samarbejdsaftalen er klar til underskrift.</p> <p>Dialogen med kommunerne om behandlingstilbuddet er opstartet. Projektlederen og behandlerne vil besøge de forskellige kommuner i løbet af i år.</p>
--	--	--	--